

KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2022

aruandeaasta lõpp: 31.12.2022

ärinimi: Osaühing Laheotsa

registrikood: 10238435

tänavatalu nimi: Otimäe

maja ja korteri number:

küla: Padise küla

vald: Lääne-Harju vald

maakond: Harju maakond

postisihthumber: 76001

telefon: +372 6782523

faks: +372 6782524

e-posti aadress: info@laheotsa.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	4
Konsolideeritud bilanss	4
Konsolideeritud kasumiaruanne	6
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	7
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	8
Raamatupidamise aastaaruande lisad	9
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	9
Lisa 2 Raha	13
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	14
Lisa 4 Varud	15
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	15
Lisa 6 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	15
Lisa 7 Kinnisvarainvesteeringud	16
Lisa 8 Materiaalsed põhivarad	17
Lisa 9 Bioloogilised varad	18
Lisa 10 Immateriaalsed põhivarad	19
Lisa 11 Kapitalirent	20
Lisa 12 Kasutusrent	20
Lisa 13 Laenukohustised	21
Lisa 14 Võlad ja ettemaksed	22
Lisa 15 Tingimuslikud kohustised ja varad	22
Lisa 16 Sihtfinantseerimine	22
Lisa 17 Osakapital	23
Lisa 18 Müügitulu	24
Lisa 19 Muud äritulud	24
Lisa 20 Kaubad, toore, materjal ja teenused	24
Lisa 21 Tööjõukulud	25
Lisa 22 Intressikulud	25
Lisa 23 Muud finantstulud ja -kulud	25
Lisa 24 Tulumaks	25
Lisa 25 Seotud osapooled	26
Lisa 26 Konsolideerimata bilanss	28
Lisa 27 Konsolideerimata kasumiaruanne	29
Lisa 28 Konsolideerimata rahavoogude aruanne	30
Lisa 29 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne	31
Lisa 30 Elektrienergia tootmine	31
Aruande allkirjad	32
Vandeaudiitori aruanne	33

Tegevusaruanne

Kontserni iseloomustus ja majandusaasta lühiülevaade

OÜ Laheotsa on 1992. aastal asutatud kodumaisel kapitalil põhinev pereettevõte.

Ettevõtte **põhitegevusaladeks** on:

- Juur - ja kõõgivilja kasvatamine, - hoiustamine, - töötlemine ja aastaringne turustamine;
- Teravilja- ja rapsikasvatus;
- Maatulundusmaade ost/müük ja haldamine;

2022. aasta müügitulu ulatus 7,93 miljoni euron. Netokäive tõusis 33,26% (2021: 5,97 miljonit eurot). Müük koduturule moodustas käibest 93,91%, ülejäänud osa käibest andis müük EL riikidesse. Puhaskasum netokäibest 77,39% - 6,16 miljonit eurot.

Tööjõukulud 2022. aastal olid 0,995 miljonit eurot (2021: 1,17 miljonit eurot). Keskmine töötajate arv 2022. aastal 48 inimest.

Majandus – ja keskkonnategevus

OÜ Laheotsa majandus -ning tootmistegevus on keskkonnasõbralik ning vastavalt sellele planeeritakse külvi – ja vahekultuuride kasvupindu ning kasvatatavaid põllukultuure. Ettevõtte tegevus on tsükliline ning hooajaline. Toodangu realiseerimine suvisel perioodil aeglustub, kuid üldiselt on siiski majandustegevus järjepidev ning aastaringne. Toodangu müügi planeerimine toimub järjepidevalt ja planeeritult vastavalt olemasolevatele laovarudele ning valitsevatele turutingimustele.

Laheotsa rajas 2021 aastal tootmise abitegevusena päikeseenergiapargid, mis on käivitunud oodatust edukamana ning annavad ettevõttele lisaväärtust kulude vähendamise kui ka puhta energia näol.

Finantsriskid

Ettevõtte arveldab igapäevaselt eurodes ning otsest valuutakursside riski ei ole. Pankadest võetud laenud on eurodes ning intressimäära arvutamise aluseks on EURIBOR. Seoses EURIBORI muutumisega on siiski intressimäärade tulenev risk ettevõttele madal, arvestades ettevõtte majandustulemusi ja varade mahtu.

Investeeringud

2022. aasta investeeringud olid kokku 2,2 miljonit eurot, sellest investeeringud kinnistutesse ca 1 miljonit eurot.

Peamised finantssuhtarvud:

	2022	2021
Müügitulu	7 961 009	5 973 837
Tulude kasv	33,26 %	16,82 %
Puhaskasum	6 160 669	3 199 724
Kasumi kasv	92,54 %	64,58 %
Puhasrentaablus	77,39 %	53,56 %
ROA	16,84 %	9,46 %
ROE	24,17 %	14,33 %

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:

- Tulude kasv (%) = (müügitulu 2022 – müügitulu 2021)/müügitulu 2021 * 100
- Kasumi kasv (%) = (puhaskasum 2022 – puhaskasum 2021)/puhaskasum 2021*100
- Puhasrentaablus (%) = puhaskasum / müügitulu * 100
- ROA (%) = puhaskasum/varad kokku * 100
- ROE (%) = puhaskasum /omakapital kokku * 100

Raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud bilanss

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	1 191 974	584 553	2
Nõuded ja ettemaksed	830 011	854 217	3
Varud	903 403	734 039	4
Bioloogilised varad	428 240	306 149	9
Kokku käibevarad	3 353 628	2 478 958	
Põhivarad			
Finantsinvesteeringud	4 309	4 309	
Nõuded ja ettemaksed	2 151 009	3 269 363	3
Kinnisvarainvesteeringud	5 377 336	5 186 273	7
Materiaalsed põhivarad	25 392 624	22 607 962	8
Bioloogilised varad	295 775	240 721	9
Immateriaalsed põhivarad	21 003	34 266	10
Kokku põhivarad	33 242 056	31 342 894	
Kokku varad	36 595 684	33 821 852	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	322 861	372 414	13
Võlad ja ettemaksed	770 462	755 959	14
Sihtfinantseerimine	282 256	282 213	16
Kokku lühiajalised kohustised	1 375 579	1 410 586	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	8 999 016	9 507 624	13
Sihtfinantseerimine	729 612	572 834	16
Kokku pikaajalised kohustised	9 728 628	10 080 458	
Kokku kohustised	11 104 207	11 491 044	
Omakapital			
Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	89 713	89 713	17
Ülekurss	2 817	2 817	
Kohustuslik reservkapital	8 971	8 971	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	19 229 307	19 029 583	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	6 160 669	3 199 724	
Kokku emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital	25 491 477	22 330 808	
Kokku omakapital	25 491 477	22 330 808	

Kokku kohustised ja omakapital	36 595 684	33 821 852	
--------------------------------	------------	------------	--

Konsolideeritud kasumiaruanne

(eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Müügitulu	7 961 009	5 973 837	18
Muud äritulud	4 477 052	1 859 682	19
Põllumajandusliku toodangu varude jääkide muutus	169 364	-53 028	
Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt	190 917	225 000	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-3 432 674	-2 447 651	20
Mitmesugused tegevuskulud	-371 368	-228 096	
Tööjõukulud	-995 607	-1 167 810	21
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-916 044	-944 012	
Muud ärikulud	0	-48 157	
Ärikasum (kahjum)	7 082 649	3 169 765	
Kasum (kahjum) tütarettevõtjatelt	0	223 764	
Intressikulud	-217 924	-151 745	22
Muud finantstulud ja -kulud	11 677	22 835	23
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	6 876 402	3 264 619	
Tulumaks	-715 733	-64 895	24
Aruandeaasta kasum (kahjum)	6 160 669	3 199 724	
Emaettevõtja aktsionäri/osaniku osa kasumist (kahjumist)	6 160 669	3 199 724	

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	7 082 649	3 169 765	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	916 044	944 012	
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	-3 013 782	-407 190	19
Muud korrigeerimised	-300 040	-205 795	
Kokku korrigeerimised	-2 397 778	331 027	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	3 469	-120 022	
Varude muutus	-291 455	53 047	
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-33 920	-105 640	
Makstud ettevõtte tulumaks	-648 558	-67 695	
Kokku rahavood äritegevusest	3 714 407	3 260 482	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-1 720 726	-3 954 716	
Laekunud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	563 711	875 159	
Tasutud kinnisvarainvesteeringute soetamisel	-491 303	-488 597	
Laekunud kinnisvarainvesteeringute müügist	3 546 369	23 500	
Laekumised sihtfinantseerimisest	439 034	0	
Netorahavoog tütarettevõtjate ja äritegevuste soetamisel	0	7 564	
Tasutud tütarettevõtjate soetamisel	-2 520	-1 507 812	
Antud laenud	-3 356 350	-448 001	
Antud laenude tagasimaksed	1 640 555	557 403	
Laekunud intressid	49 015	13 634	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	667 785	-4 921 866	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	45 000	9 595 219	
Saadud laenude tagasimaksed	-481 511	-6 485 673	
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-121 650	-326 739	
Makstud intressid	-216 610	-148 999	
Makstud dividendid	-3 000 000	-397 000	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-3 774 771	2 236 808	
Kokku rahavood	607 421	575 424	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	584 553	9 129	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	607 421	575 424	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	1 191 974	584 553	2

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

					Kokku
	Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital				
	Osakapital nimiväärtuses	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2020	89 713	2 817	8 971	19 426 583	19 528 084
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	3 199 724	3 199 724
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	-397 000	-397 000
31.12.2021	89 713	2 817	8 971	22 229 307	22 330 808
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	6 160 669	6 160 669
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	-3 000 000	-3 000 000
31.12.2022	89 713	2 817	8 971	25 389 976	25 491 477

Täpsem informatsioon osakapitali kohta on toodud lisas 17.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Laheotsa 2022. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, mis tugineb SME IFRS-ile. Finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega, mida omakorda täiendavad raamatupidamise toimkonna juhendid.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

2022. a konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad OÜ Laheotsa (emaettevõtte) ning tema tütarettevõtete Lahepõllu OÜ, OÜ Nissi Põld, põllumajandusühistu Variku Põld, Piirsalu Põllumajanduse OÜ ja Palivere Põllumajandusühistu (vt. lisa 6) finantsnäitajad.

Konsolideeritud aruande koostamine

Konsolideerimise põhimõtted

Elimineeritud on kõik kontsernisisised nõuded ja kohustused, kontserni ettevõtete vahelised tehingud ning nende tulemusena tekkinud realiseerimata kasumid ja kahjumid. Vähemusomanike osa tütarettevõtete tulemusel ja omakapitalis on konsolideeritud kasumiaruandes näidatud eraldi kirjel ja konsolideeritud bilansis kajastatud omakapitali koosseisus eraldi emaettevõtte omanikele kuuluvast omakapitalist.

Finantsvarad

Kontsernil on järgmised finantsvarad: raha ja raha ekvivalendid, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded, ning lühi- ja pikaajalised finantsinvesteeringud.

Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval (s.t päeval, mil Kontsern võtab endale kohustuse (näiteks sõlmib lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks).

Raha

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse bilansis ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke (v.a. arvelduskrediit), kuni 3-kuulisi tähtajalisi deposiite ning paigutusi rahaturufondidesse ja muudesse ülikviidsetesse fondidesse, eeldusel, et fond investeerib finantsvaradesse, mis vastavad raha ja raha ekvivalentide mõistele. Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis lühiajaliste laenukohustuste koosseisus.

Kontserni kuuluvate ettevõtete arvestusvaluutadeks on nende ettevõtete äritegevuse põhilise majanduskeskkonna valuuta. Emaettevõtte ja Eestis registreeritud tütarettevõtete arvestusvaluuta on euro. Konsolideeritud aruanded on koostatud eurodes.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused hinnatakse bilansipäeval ümber arvestusvaluutasse bilansipäeval kehtivate Euroopa keskpanga valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes. Mitterahalised välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused, mida mõõdetakse õiglases väärtuses, hinnatakse ümber arvestusvaluutasse, võttes aluseks Euroopa keskpanga valuutakursid, mis kehtivad õiglase väärtuse määramise päeval. Mitterahalisi välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustusi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksed, soetusmaksumuse meetodil kajastatavad varud, materiaalne ja immateriaalne põhivara), bilansipäeval ümber ei hinnata, vaid kajastatakse jätkuvalt tehingupäeval kehtinud keskpanga valuutakursi alusel.

Finantsinvesteeringud

Investeeringud aktsiatesse ja teistesse omakapitaliinstrumentidesse

Aktsiaid ja muid omakapitaliinstrumente, mis ei ole avalikult kaubeldavad ja mille õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, kajastatakse soetusmaksumuse meetodil (s.t. soetusmaksumus miinus võimalikud allahindlused).

Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

Äriühendused

Tütarettevõtte soetamist kajastatakse ostumeetodil (välja arvatud ühise kontrolli all toimuvad äriühendused, mida kajastatakse korrigeeritud ostumeetodil). Vastavalt ostumeetodile võetakse omandatud tütarettevõtte varad, kohustused ja tingimuslikud kohustused arvele nende õiglasest väärtuses ning omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahe kajastatakse positiivse või negatiivse firmaväärtusena.

Alates omandamise kuupäevast kajastatakse omandatud tütarettevõtte varad, kohustused ja tingimuslikud kohustused ning tekkinud positiivne firmaväärtus konsolideeritud bilansis ning osalus omandatud tütarettevõtte tuludes ja kuludes kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes. Negatiivne firmaväärtus kajastatakse koheselt tuluna.

Äriühendused ühise kontrolli all olevate ettevõtete vahel

Ühise kontrolli all olevate ettevõtete vahel toimunud äriühendusi kajastatakse korrigeeritud ostumeetodil, mille kohaselt kajastatakse omandatud osalus teises ettevõttes omandatud netovara bilansilises väärtuses (st. nagu omandatud varad ja kohustused olid kajastatud omandatud ettevõtte bilansis) ning omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara bilansilise väärtuse vahe kajastatakse omandava ettevõtte omakapitali vähenemise või suurenemisenä.

Tütarettevõtete müük

Müüdud tütarettevõtete tulused ja kulusid kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes kuni müügikuupäevani. Vahet müügihinna ja tütarettevõtte netovara bilansilise väärtuse vahel kontserni bilansis (kaasa arvatud firmaväärtus) müügikuupäeva seisuga kajastatakse kasumi/kahjumina tütarettevõtte müügist. Juhul, kui tütarettevõtte osalisel müügil kaob kontserni kontroll ettevõtte üle, kuid säilib mingi osalus, lõpetatakse alates müügikuupäevast ettevõtte konsolideerimine ning kajastatakse järelejäänud osa kas sidusettevõtte või finantsinvesteeringuna. Allesjääv investeering võetakse arvele õiglasest väärtuses või allesjääva osa bilansilises väärtuses müügikuupäeva seisuga, kui õiglast väärtust ei ole võimalik leida mõistliku kulu ja pingutusega.

Tehingud vähemusosalusega

Vähemusosalusega tehingute puhul kajastatakse vahe tehingu maksumuse ja vähemusosaluse muutuse vahel omakapitalis.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuded ostjate vastu, viitlaekumised ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded (sh. laenu nõuded, deposiidid) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvas summas. Pikaajaliste finantsvarade korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse finantsvara algselt arvele saadaoleva tasu õiglasest väärtuses, arvestades järgmistel perioodidel intressitulu sisemise intressimäära meetodil.

Varud

Varudes kajastatud valmistoodangu puhul on tegemist põllumajandusliku toodanguga, mida kajastatakse soetusmaksumuses, kuivõrd juhatuse hinnangul ei ole põllumajandustoodangu varudena arvele võtmise hetkel võimalik nende õiglast väärtust usaldusväärselt hinnata.

Varude soetusmaksumuse arvestuspõhimõtted

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varude kuluks kandmisel lähtutakse kaalutud keskmise meetodist. Varud kajastatakse bilansis nende soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, sõltuvalt sellest, kumb on madalam. Neto realiseerimisväärtus on toote hinnanguline müügihind tavapärase äritegevuse käigus, millest on maha arvatud hinnangulised kulutused, mis on vajalikud toote müügivalmidusse viimiseks ja müügi sooritamiseks.

Bioloogilised varad

Bioloogiliste varadena on kajastatud taliviljaga seotud kulud ning kuivõrd mahakülvatud taliviljale puudub aktiivne turg ning külvamisest aastavahetuseni ei ole talivilja bioloogilise muundumise mõju maksumusele oluline, siis on bioloogilise vara õiglase väärtuse määramine tehtud soetamismaksumuse alusel.

Samuti on bioloogilise varana kajastatud mets, mis on kajastatud õiglases väärtuses. Bioloogilised varad kajastatakse bilansis eraldi kirjetel kas põhivara või käibevara rühmas. Käibevarana kajastatakse ainult sellist bioloogilist vara, mis on soetatud edasimüümise eesmärgil või realiseeritakse ettevõtte tavapärase äritsükli käigus. Veel klassifitseeritakse bioloogilist vara tarbitavateks varadeks (varad, mida on võimalik muuta põllumajanduslikuks toodanguks või edasi müüa) ja tootvateks varadeks (varad, mida hoitakse põllumajandusliku toodangu tootmise eesmärgil). Samuti rühmitatakse bioloogilisi varasid valmidusastme järgi kas küpseteks või ebaküpseteks varadeks. Tarbitavaid varasid loetakse küpseteks siis, kui neid on majanduslikult mõistlik muuta põllumajanduslikuks toodanguks, tootvaid varasid loetakse küpseteks siis, kui nad on võimelised tootma põllumajanduslikku toodangut. Õiglase väärtuse meetodil kajastatavate bioloogiliste varade ümberhindlusest tekkivaid kasumeid ja kahjumeid kajastatakse kasumiaruandes eraldi kirjel „Kasum (kahjum)bioloogilistelt varadelt“. Põllumajandusliku toodangu õiglase väärtus selle esmasel arvelevõtmisel kajastatakse kasumiaruandes põllumajandusliku toodangu varude jääkide muutusena.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteering võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seonduvaid kulutusi.

Kinnisvarainvesteeringud on kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud allahindlused väärtuse langusest. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale kinnisvarainvesteeringu objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast. Kui on märke sellest, et varaobjekti eluiga või lõppväärtus on oluliselt muutunud, tehakse muudatused vara amortiseerimises edasiulatuvalt.

Igal bilansipäeval hinnatakse soetusmaksumuse meetodil kajastatavate kinnisvarainvesteeringute vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega.

Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglase väärtus, millest on maha lahutatud müügiikulutused, või vara kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada (raha genereeriv üksus). Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansikuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud (v.a firmaväärtus, mille allahindlusi ei tühistata). Kui väärtuse testi tulemusena selgub, et vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ja suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kahjumi vähendamisena.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse kontserni enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 639 EUR.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kapitalirendile võetud materiaalse põhivara arvestus toimub sarnaselt ostenud põhivaraga.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et kontsern saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikuludid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja soetamisega otseselt seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa.

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Amortisatsioonimäärade vahemikud on materiaalse põhivara gruppidele järgmised:

- Ehitised ja rajatised 1-5%
- Tootmiseseadmed 8-10%
- Muud masinad ja seadmed 10-20%
- Muu inventar ja IT seadmed 20-30%

Piiramata kasutuseaga objekte (maa, püsiva väärtusega kunstiteosed, muuseumieksponaadid ja raamatud) ei amortiseerita. Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust. Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ning lõppväärtuse põhjendatust.

Juhul kui põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara õiglane väärtus (miinus müügikulutused) või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on materiaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamise korral või olukorras, kus vara kasutamisest või müügist ei eeldata enam majanduslikku kasu. Kasum või kahjum, mis on tekkinud materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest, kajastatakse kasumiaruandes muude äritulude või muude ärikulude real.

Immateriaalse põhivara amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale immateriaalse põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast. Kui immateriaalse vara kasuliku eluiga ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, eeldatakse, et kasulik eluiga on 10 aastat.

Kasulike eluigade vahemikud on immateriaalse põhivara gruppidele järgmised:

Firmaväärtus 10 aastat

Rendid

Kapitali- ja kasutusrendid

Kontsern kui rentnik

Kapitalirent võetakse arvele vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdiseväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (v.a edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustused ning negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid, mida kajastatakse nende õiglases väärtuses).

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuulavas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või kontsernil pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustusi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Sihtfinantseerimine

Põhivara sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks ning sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud. Saadud põhivara sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena. Kui tagasimaksmisele kuuluv saadud sihtfinantseerimine väheneb proportsionaalselt möödunud ajaga, siis summad, mis ei kuulu tagastamisele, kajastatakse tuluna. Põhivara sihtfinantseerimine võetakse arvele saadud või saadava vara õiglases väärtuses. Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse kasumiaruandes „Muu äritulu“ kirjel.

Tegevuse sihtfinantseerimine, kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks ning sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud. Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena. Sihtfinantseerimine võetakse arvele saadud või saadava vara õiglasest väärtuses. Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse kasumiaruandes „Muu äritulu“ kirjel.

Tulud

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Maksustamine

Ettevõtte tulumaks

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Kuni 31.12.2018 oli dividendidena jaotatud kasumi maksumääraks 20/80 väljamakstavalt netosummalt.

Alates 01.01.2018 muutus tulumaksuseadus, mille kohaselt saavad ettevõtted kasutada regulaarselt makstavatele dividendidele soodusmaksumäär 14%. 14% soodusmaksumäär saab kasutada alates 01.01.2019 makstavatele dividendidele, millest kolmandikule eelmisel majandusaastal makstud dividendidest osale rakendub soodusmaksumäär 14% ning ületatavale makstavale dividendide osale rakendub maksumäär 20%. 14% soodusmaksumäär saab kasutada viimase kolme aasta keskmise väljamakstud dividendi summa ulatuses. Teatud tingimustel on võimalik saadud dividende jaotada edasi ilma täiendava tulumaksukuluta.

Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega -kohustusi. Bilansis ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisades.

Seotud osapooled

Seotud osapoolteks loetakse:

- emaettevõtte ja emaettevõtte osanikud;
- juhatuse liikmed ja nendega seotud ettevõtted;
- juhatuse liikmete pereliikmed ja nendega seotud ettevõtted.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Sularaha kassas	2 144	32 105
Arvelduskontod	1 189 830	552 448
Kokku raha	1 191 974	584 553

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	496 969	496 969	0	
Ostjatelt laekumata arved	496 969	496 969	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	12 603	12 603	0	5
Laenunõuded	2 057 296	0	2 057 296	
Muud nõuded	227 694	227 694	0	
Intressinõuded	36 192	36 192	0	
Viitlaekumised	191 502	191 502	0	
Ettemaksed	186 458	92 745	93 713	
Tulevaste perioodide kulud	186 458	92 745	93 713	
Kokku nõuded ja ettemaksed	2 981 020	830 011	2 151 009	

	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	548 562	548 562	0	
Ostjatelt laekumata arved	548 562	548 562	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	5 037	5 037	0	5
Laenunõuded	3 141 502	0	3 141 502	
Muud nõuded	206 447	206 447	0	
Intressinõuded	19 688	19 688	0	
Viitlaekumised	186 759	186 759	0	
Ettemaksed	222 032	94 171	127 861	
Tulevaste perioodide kulud	222 032	94 171	127 861	
Kokku nõuded ja ettemaksed	4 123 580	854 217	3 269 363	

Nõuded ostjate vastu sisaldavad nõudeid seotud osapoolte vastu summas 15 903 eurot (31.detsember 2021: 2 901 eurot), vt. lisa 25.

Intressinõuded sisaldavad intressinõudeid seotud osapoolte vastu 36 192 eurot (31.12.2021: 19 688 eurot), vt. lisa 25.

Laenunõuded sisaldavad nõudeid seotud osapoolte vastu summas 2 057 296 (31.12.2021:

310 487)eurot, vt lisa 25.

Laenunõuete alusvaluutaks on euro, intressimääradeks 0,5% - 3% ja tagasimaksetähtajad kuni 31.12.2027 a.

Viitlaekumiste all on kajastatud 2022.a eest PRIA-lt laekumata keskkonna otsetoetused summas 191 502 (31.12.2021 summas 186 759) eurot.

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Valmistoodang	903 403	734 039
Põllumajanduslik toodang: kartul ja köögivilid	903 403	734 039
Kokku varud	903 403	734 039

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2022		31.12.2021	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks	0	100 000	0	32 826
Käibemaks	12 603	105 357	5 037	125 723
Üksikisiku tulumaks	0	31 086	0	29 205
Erisoodustuse tulumaks	0	569	0	599
Sotsiaalmaks	0	42 947	0	44 604
Kohustuslik kogumispension	0	1 336	0	1 267
Töötuskindlustusmaksed	0	2 801	0	2 937
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	12 603	284 096	5 037	237 161

Lisa 6 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad

(eurodes)

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Tütarettevõtja registrikood	Tütarettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2021	31.12.2022
10788035	Lahepõllu OÜ	Eesti	põllumajandussaaduste tootmine	100	100
10981849	OÜ Nissi Põld	Eesti	põllumajandussaaduste tootmine	100	100
10383700	PÜ Variku Põld	Eesti	põllumajandussaaduste tootmine	100	100
10038340	Piirsalu Põllumajanduse OÜ	Eesti	põllumajandussaaduste tootmine	100	100
10463451	Palivere Põllumajandusühistu	Eesti	põllumajandussaaduste tootmine	100	100

05.07.2022 ostis OÜ Laheotsa tütarettevõtte Padina Põllud ja Metsad OÜ (10816576), makstes 100%-lise osaluse eest 2520 eurot. Tegemist oli sõltumatute osapoolte vahelise äriühendusega, mida kajastati ostumeetodil. 25.07.2022 ühendati Padina Põllud ja Metsad OÜ (ühendatav ühing) Laheotsa OÜ-ga (ühendav ühing). Ostuhinna ja netovara väärtuse vahe on kajastatud perioodi kuludes.

Lisa 7 Kinnisvarainvesteeringud

(eurodes)

Soetusmaksumuse meetod		
		Kokku
	Maa	
31.12.2020		
Soetusmaksumus	4 687 677	4 687 677
Jääkmaksumus	4 687 677	4 687 677
Ostud ja parendused	513 696	513 696
Müügid	-15 100	-15 100
31.12.2021		
Soetusmaksumus	5 186 273	5 186 273
Jääkmaksumus	5 186 273	5 186 273
Ostud ja parendused	491 303	491 303
Müügid	-806 480	-806 480
Ümberliigitamised	506 240	506 240
31.12.2022		
Soetusmaksumus	5 377 336	5 377 336
Jääkmaksumus	5 377 336	5 377 336

	2022	2021
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	309 529	367 968
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud	6 212	5 935
Kinnisvarainvesteeringute müük müügihinnas	3 546 369	23 500

Lisa 8 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

						Kokku
	Maa	Ehitised		Muud materiaalsed põhivarad		
			Muud masinad ja seadmed		Ettemaksed	
31.12.2020						
Soetusmaksumus	6 589 036	13 541 480	7 062 947	713 448	25 100	27 932 011
Akumuleeritud kulum	0	-2 751 971	-4 074 604	-350 621	0	-7 177 196
Jääkmaksumus	6 589 036	10 789 509	2 988 343	362 827	25 100	20 754 815
Ostud ja parendused	3 190 740	61 360	369 594	19 614	296 307	3 937 615
Maa ja varem kasutusel olnud ehitiste ost	3 190 740	0			0	3 190 740
Uute ehitiste ost, uusehitus, parendused		61 360			0	61 360
Muud ostud ja parendused			369 594	19 614	296 307	685 515
Lisandumised äriühenduste kaudu	1 688 598	120 726	64 161	0	0	1 873 485
Amortisatsioonikulu	0	-437 091	-436 369	-57 289	0	-930 749
Müügid (jääkmaksumuses)	-2 777 631	0	-249 573	0	0	-3 027 204
31.12.2021						
Soetusmaksumus	8 690 743	13 723 566	7 247 129	733 062	321 407	30 715 907
Akumuleeritud kulum	0	-3 189 062	-4 510 973	-407 910	0	-8 107 945
Jääkmaksumus	8 690 743	10 534 504	2 736 156	325 152	321 407	22 607 962
Ostud ja parendused	244 606	967 230	344 872	1 711	101 080	1 659 499
Maa ja varem kasutusel olnud ehitiste ost	244 606	0			101 080	345 686
Uute ehitiste ost, uusehitus, parendused		967 230			0	967 230
Muud ostud ja parendused			344 872	1 711		346 583
Lisandumised äriühenduste kaudu	2 800 000	0	0	0	0	2 800 000
Amortisatsioonikulu	0	-427 031	-419 453	-56 297	0	-902 781
Müügid (jääkmaksumuses)	-140 590	0	-125 226	0	0	-265 816
Ümberliigitamised	-184 833	0	0	0	-321 407	-506 240
Ümberliigitamised ettemaksetest	0	0	0	0		0
Ümberliigitamised kinnisvarainvesteeringutega	-184 833	0	0	0	-321 407	-506 240
31.12.2022						
Soetusmaksumus	11 409 926	14 690 796	7 466 775	734 773	101 080	34 403 350
Akumuleeritud kulum	0	-3 616 093	-4 930 426	-464 207	0	-9 010 726
Jääkmaksumus	11 409 926	11 074 703	2 536 349	270 566	101 080	25 392 624

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2022	2021
Maa	238 631	3 170 000
Masinad ja seadmed	301 080	210 496
Muud masinad ja seadmed	301 080	210 496
Kokku	539 711	3 380 496

Lisa 9 Bioloogilised varad

(eurodes)

Õiglase väärtuse meetod

Käibevarad			Kokku
	Mets	Vili	
31.12.2020	195 065		195 065
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	210 000		210 000
Müügid	-225 000		-225 000
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	15 000		15 000
31.12.2021	195 065		195 065
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	28 752		28 752
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	890		890
31.12.2022	224 707		224 707
Põhivarad			Kokku
	Mets	Vili	
31.12.2020	240 721		240 721
31.12.2021	240 721		240 721
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	17 292		17 292
Soetused	61 227		61 227
Müügid	-24 000		-24 000
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	535		535
31.12.2022	295 775		295 775

Soetusmaksumuse meetod

Käibevarad			Kokku
	Mets	Vili	
31.12.2020		148 030	148 030
Soetused		292 606	292 606
Müügid		-329 552	-329 552
31.12.2021		111 084	111 084
Soetused		566 473	566 473
Müügid		-474 024	-474 024
31.12.2022		203 533	203 533

Müüdnud bioloogilised varad põhivarade müügihindades		
	2022	2021
Mets	75 000	225 000
Kokku	75 000	225 000

Metsamaterjali hindamine õiglasele väärtusele on tehtud metsamajandamiskavade alusel, kus on kasutatud RMK poolt avalikustatud 2022.a keskmiste hindade tabelit. Konservatiivsuse säilitamiseks on vähendatud raieküpse metsa hinda 30% ja kasvava metsa puhul veel 30%, kuna kasvav mets on pikaajaline investeering. Keskmise hinna arvutamisel on raidmete hinnaks arvestatud 0 eurot.

Lisa 10 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

	Kokku	
	Firmaväärtus	
31.12.2020		
Soetusmaksumus	132 633	132 633
Akumuleeritud kulum	-85 104	-85 104
Jääkmaksumus	47 529	47 529
Amortisatsioonikulu	-13 263	-13 263
31.12.2021		
Soetusmaksumus	132 633	132 633
Akumuleeritud kulum	-98 367	-98 367
Jääkmaksumus	34 266	34 266
Amortisatsioonikulu	-13 263	-13 263
31.12.2022		
Soetusmaksumus	132 633	132 633
Akumuleeritud kulum	-111 630	-111 630
Jääkmaksumus	21 003	21 003

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Firmaväärtuse kasulik eluiga on 10 aastat.

Lisa 11 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Masinad	0	0	0	0				13
Kapitalirendikohustised kokku	0	0	0	0				

	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Masinad	121 650	49 553	72 097	0	1,25-1,59%	euro	2024	13
Kapitalirendikohustised kokku	121 650	49 553	72 097	0				

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2022	31.12.2021
Masinad ja seadmed	0	1 033 992
Kokku	0	1 033 992

Lisa 12 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2022	2021
Kasutusrendikulu	176 957	116 334

Kontsern on võtnud kasutusrendile 6 põllutöömehaanika ning 3 sõiduauto.

Kõikide kasutusrendilepingute alusvaluutaks on euro. Lepingud ei sea piiranguid kontserni dividendi- ega finantseerimispoliitikale.

Rendile võetud vara ei ole edasi antud allrendile.

Lisa 13 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Pikaajalised laenud								
Pikaajaline pangalaen	9 321 877	322 861	1 614 305	7 384 711	Riskmarginal +6 m euribor	euro	2031	
Pikaajalised laenud kokku	9 321 877	322 861	1 614 305	7 384 711				
Kapitalirendikohustised kokku	0	0	0	0				11
Laenukohustised kokku	9 321 877	322 861	1 614 305	7 384 711				

	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Pikaajalised laenud								
Pikaajaline pangalaen	9 644 738	322 861	1 614 305	7 707 572	Riskmarginal +6 m euribor	euro	2031	
Pikaajalised laenud kokku	9 644 738	322 861	1 614 305	7 707 572				
Kapitalirendikohustised kokku	121 650	49 553	72 097	0				11
Muud laenukohustised								
Laen emafirmalt	113 650	0	113 650	0	2%	euro	2024	
Muud laenukohustised kokku	113 650	0	113 650	0				
Laenukohustised kokku	9 880 038	372 414	1 800 052	7 707 572				

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jääk)maksumus		
	31.12.2022	31.12.2021
Maa	10 226 374	9 376 375
Ehitised	2 000 000	2 000 000
Masinad ja seadmed	958 675	958 675
Kokku	13 185 049	12 335 050

Tagatiseks panditud varade bilansilise maksumusena on kajastatud tagatislepingute väärtused, kuna antud varade bilansilise väärtuse eraldamine põhivarast on keeruline.

Lisa 14 Võlad ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2022	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	338 427	338 427	
Võlad töövõtjatele	70 590	70 590	
Maksuvõlad	284 096	284 096	5
Muud võlad	77 279	77 279	
Intressivõlad	99	99	
Muud viitvõlad	77 180	77 180	
Saadud ettemaksed	70	70	
Muud saadud ettemaksed	70	70	
Kokku võlad ja ettemaksed	770 462	770 462	

	31.12.2021	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	430 258	430 258	
Võlad töövõtjatele	80 929	80 929	
Maksuvõlad	237 161	237 161	5
Muud võlad	7 611	7 611	
Intressivõlad	6 942	6 942	
Muud viitvõlad	669	669	
Saadud ettemaksed	0	0	
Muud saadud ettemaksed	0	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	755 959	755 959	

Võlad tarnijatele sisaldavad võlgu seotud osapoolte vastu summas 201 171 (31.12.2021 295 488) eurot, vt. lisa 25.

Lisa 15 Tingimuslikud kohustised ja varad (eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Tingimuslikud kohustised		
Võimalikud dividendid	20 388 091	17 807 021
Tulumaksukohustis võimalikelt dividendidelt	5 001 885	4 422 286
Kokku tingimuslikud kohustised	25 389 976	22 229 307

Lisa 16 Sihtfinantseerimine (eurodes)

	31.12.2020		Laekunud	Kajastatud kasumiaruandes	Kajastatud varade soetusmaksumuses	31.12.2021	
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks							
Ehitiste rekonstrueerimine	0	1 025 796	35 046	-205 795	35 047	0	855 047
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	0	1 025 796	35 046	-205 795	35 047	0	855 047
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Otsetoetused	79 343	0	1 218 080	-1 201 071	0	62 334	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	79 343	0	1 218 080	-1 201 071	0	62 334	0
Kokku sihtfinantseerimine	79 343	1 025 796	1 253 126	-1 406 866	35 047	62 334	855 047
	31.12.2021		Laekunud	Kajastatud kasumiaruandes	Kajastatud varade soetusmaksumuses	31.12.2022	
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks							
Ehitiste rekonstrueerimine	0	855 047	439 034	-282 213	439 034	0	1 011 868
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	0	855 047	439 034	-282 213	439 034	0	1 011 868
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Otsetoetused	62 334	0	1 174 389	-1 166 057	0	54 002	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	62 334	0	1 174 389	-1 166 057	0	54 002	0
Kokku sihtfinantseerimine	62 334	855 047	1 613 423	-1 448 270	439 034	54 002	1 011 868

Põhivarade soetuseks saadud sihtfinantseerimisel on tingimuslik kohustus kasutada toetusega soetatud põhivara sihtotstarbeliselt viis aastat peale toetuse viimase osa laekumist.

Toetused on PRIA-lt investeringuteks 439 034 eurot, tegevuskulude katteks 1 080 227 eurot ning Elering AS-lt toetus taastuvast energiaallikast 85 830 eurot.

Lisa 17 Osakapital

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Osakapital	89 713	89 713
Osade arv (tk)	1	1
Kontserni emaettevõtte osakapital seisuga 31.12.2022 koosneb 1 osast nimiväärtusega 89 713 eurot, mille eest on täielikult tasutud.		

Lisa 18 Müügitulu

(eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes			
Müük Euroopa Liidu riikidele			
Eesti	7 476 473	5 766 919	
Müük Euroopa Liidu riikidele, muud	484 536	206 918	
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	7 961 009	5 973 837	
Kokku müügitulu	7 961 009	5 973 837	
Müügitulu tegevusalade lõikes			
Töötlemata kartuli ja köögivilja müük	1 578 337	1 134 048	
Töödeldud kartuli müük	2 433 044	1 870 809	
Töödeldud köögivilja müük	1 690 759	1 247 206	
Teravilja müük	1 634 997	846 249	
Metsamaterjali müük	71 937	39 270	
Kinnisvara üürileandmine	309 529	367 968	7
Elektrienergia müük	242 406	85 333	30
Toorpiima müük	0	382 954	
Kokku müügitulu	7 961 009	5 973 837	

Lisa 19 Muud äritulud

(eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Kasum kinnisvarainvesteeringute müügist	2 739 889	8 400	
Kasum materiaalsete põhivarade müügist	273 893	444 416	
Tulu sihtfinantseerimisest	1 448 270	1 406 866	16
Rendi- ja üüritulu	15 000	0	
Kokku muud äritulud	4 477 052	1 859 682	

Lisa 20 Kaubad, toore, materjal ja teenused

(eurodes)

	2022	2021
Tooraine ja materjal	950 722	692 489
Energia	628 308	457 750
Elektrienergia	276 192	197 293
Kütus	352 116	260 457
Seemned , väetised, taimekaitsevahendid	1 579 030	1 100 242
Muud	274 614	197 170
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	3 432 674	2 447 651

Lisa 21 Tööjõukulud

(eurodes)

	2022	2021
Palgakulu	742 640	867 012
Sotsiaalmaksud	252 967	300 798
Kokku tööjõukulud	995 607	1 167 810
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	48	62
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	46	60
Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige	2	2

Lisa 22 Intressikulud

(eurodes)

	2022	2021
Intressikulu laenudelt	216 322	147 272
Intressikulu kapitalirendilt	1 602	4 473
Kokku intressikulud	217 924	151 745

Lisa 23 Muud finantstulud ja -kulud

(eurodes)

	2022	2021
Intressitulu hoiustelt	15	1
Intressitulu laenudelt	72 915	22 834
Muud finantskulud	-61 253	0
Kokku muud finantstulud ja -kulud	11 677	22 835

Lisa 24 Tulumaks

(eurodes)

Tulumaksukulu komponendid	2022		2021	
	Maksustatav summa	Tulumaks	Maksustatav summa	Tulumaks
Väljakuulutatud dividendid	3 000 000	715 732	397 000	64 895
Eesti	3 000 000	715 732	397 000	64 895
Kokku	3 000 000	715 732	397 000	64 895

Lisa 25 Seotud osapooled

(eurodes)

Aruandekohustuslase emaettevõtja nimetus	Frivil Invest OÜ
Riik, kus aruandekohustuslase emaettevõtja on registreeritud	Eesti

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.12.2022	31.12.2021
Nõuded ja ettemaksed		
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	52 095	22 590
Kokku nõuded ja ettemaksed	52 095	22 590
Võlad ja ettemaksed		
Emaettevõtja	59 910	179 952
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	141 360	122 478
Kokku võlad ja ettemaksed	201 270	302 430

PIKAAJALISED	31.12.2022	31.12.2021
Nõuded ja ettemaksed		
Emaettevõtja	1 818 806	0
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	238 491	310 486
Kokku nõuded ja ettemaksed	2 057 297	310 486
Laenukohustised		
Emaettevõtja	0	113 650
Kokku laenukohustised	0	113 650

ANTUD LAENUD	31.12.2020	Antud laenud	Antud laenude tagasimaksed	31.12.2021	Perioodi arvestatud intress
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	413 638	448 000	551 152	310 486	9 018
Kokku antud laenud	413 638	448 000	551 152	310 486	9 018
ANTUD LAENUD	31.12.2021	Antud laenud	Antud laenude tagasimaksed	31.12.2022	Perioodi arvestatud intress
Emaettevõtja	0	2 439 550	620 744	1 818 806	7 411
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	310 486	916 800	988 795	238 491	16 504
Kokku antud laenud	310 486	3 356 350	1 609 539	2 057 297	23 915

LAENUKOHUSTISED	31.12.2020	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	31.12.2021	Perioodi arvestatud intress
Emaettevõtja	184 000	10 000	80 350	113 650	2 746
Kokku laenukohustised	184 000	10 000	80 350	113 650	2 746
LAENUKOHUSTISED	31.12.2021	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	31.12.2022	Perioodi arvestatud intress
Emaettevõtja	113 650	45 000	158 650	0	1 313
Kokku laenukohustised	113 650	45 000	158 650	0	1 313

MÜÜDUD	2022			2021	
	Kaubad	Teenused	Põhivara	Kaubad	Teenused
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad		57 199			132 024
Kokku müüdnud		57 199			132 024

OSTETUD	2022			2021	
	Kaubad	Teenused	Põhivara	Kaubad	Teenused
Emaettevõtja	0	13 584	0	0	76 704
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	81 170	150 170	140 913	38 139	17 289
Kokku ostetud	81 170	163 754	140 913	38 139	93 993

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2022	2021
Arvestatud tasu	52 056	35 040

Lisa 26 Konsolideerimata bilanss

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Varad		
Käibevarad		
Raha	1 186 184	518 959
Nõuded ja ettemaksed	759 756	711 169
Varud	886 253	700 599
Bioloogilised varad	428 240	306 149
Kokku käibevarad	3 260 433	2 236 876
Põhivarad		
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	2 381 643	2 381 643
Nõuded ja ettemaksed	2 057 296	3 376 714
Kinnisvarainvesteeringud	5 377 336	5 040 056
Materiaalsed põhivarad	19 500 323	17 441 320
Bioloogilised varad	295 775	240 721
Kokku põhivarad	29 612 373	28 480 454
Kokku varad	32 872 806	30 717 330
Kohustised ja omakapital		
Kohustised		
Lühiajalised kohustised		
Laenukohustised	322 861	372 414
Võlad ja ettemaksed	1 130 011	993 445
Sihtfinantseerimine	144 516	144 474
Kokku lühiajalised kohustised	1 597 388	1 510 333
Pikaajalised kohustised		
Laenukohustised	12 291 431	11 663 903
Sihtfinantseerimine	0	144 516
Kokku pikaajalised kohustised	12 291 431	11 808 419
Kokku kohustised	13 888 819	13 318 752
Omakapital		
Osakapital nimiväärtuses	89 713	89 713
Ülekurss	6 982	6 982
Kohustuslik reservkapital	8 971	8 971
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	14 292 911	15 038 773
Aruandeaasta kasum (kahjum)	4 585 410	2 254 139
Kokku omakapital	18 983 987	17 398 578
Kokku kohustised ja omakapital	32 872 806	30 717 330

Lisa 27 Konsolideerimata kasumiaruanne

(eurodes)

	2022	2021
Müügitulu	7 910 309	5 529 622
Muud äritulud	2 918 193	1 074 897
Põllumajandusliku toodangu varude jääkide muutus	185 654	-31 907
Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt	190 917	225 000
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-3 473 375	-2 224 864
Mitmesugused tegevuskulud	-365 984	-210 338
Tööjõukulud	-961 474	-1 008 111
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-836 823	-835 472
Muud ärikulud	0	-42 005
Kokku ärikasum (-kahjum)	5 567 417	2 476 822
Intressikulud	-282 531	-183 105
Muud finantstulud ja -kulud	16 257	25 317
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	5 301 143	2 319 034
Tulumaks	-715 733	-64 895
Aruandeaasta kasum (kahjum)	4 585 410	2 254 139

Lisa 28 Konsolideerimata rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2022	2021
Rahavood äritegevusest		
Ärikasum (kahjum)	5 567 417	2 476 822
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	836 823	835 472
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	-2 337 350	-366 265
Muud korrigeerimised	-162 301	-144 474
Kokku korrigeerimised	-1 662 828	324 733
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	27 753	-209 685
Varude muutus	-307 745	31 907
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	24 753	80 953
Makstud ettevõtte tulumaks	-648 558	-67 695
Kokku rahavood äritegevusest	3 000 792	2 637 035
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-908 469	-3 552 545
Laekunud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	382 631	574 396
Tasutud kinnisvarainvesteeringute soetamisel	-491 303	-488 597
Laekunud kinnisvarainvesteeringute müügist	2 884 157	23 500
Tasutud tütarettevõtjate soetamisel	-2 520	-1 507 812
Antud laenud	-3 356 350	-1 020 162
Antud laenude tagasimaksed	1 747 906	697 273
Laekunud intressid	49 015	13 634
Kokku rahavood investeerimistegevusest	305 067	-5 260 313
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenud	1 590 361	10 375 900
Saadud laenude tagasimaksed	-890 735	-6 398 236
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-121 650	-299 852
Makstud intressid	-216 610	-145 377
Makstud dividendid	-3 000 000	-397 000
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-2 638 634	3 135 435
Kokku rahavood	667 225	512 157
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	518 959	6 802
Raha ja raha ekvivalentide muutus	667 225	512 157
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	1 186 184	518 959

Lisa 29 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne (eurodes)

					Kokku
	Osakapital nimiväärtuses	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2020	89 713	6 982	8 971	15 435 773	15 541 439
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	2 254 139	2 254 139
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	-397 000	-397 000
31.12.2021	89 713	6 982	8 971	17 292 912	17 398 578
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus					-2 379 812
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil					7 312 042
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2021					22 330 808
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	4 585 410	4 585 410
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	-3 000 000	-3 000 000
Muud muutused omakapitalis	0	0	0	-1	-1
31.12.2022	89 713	6 982	8 971	18 878 321	18 983 987
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus					-2 379 812
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil					8 887 302
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2022					25 491 477

Lisa 30 Elektrienergia tootmine

Materiaalne põhivara seisuga 31.12.2022 sisaldab investeringuid otseliinidega päikeseparkidesse summas 1,139 milj. eurot.

2022.a oli elektrienergia müük 242 406 (2021.a 85 333) eurot, toetust saadi taastuvast energiaallikast 85 830 (2021.a 80 066) eurot ning kulum otseliinidega päikeseparkidesse oli 36 355 eurot. Elering AS-le maksti 2022.aastal taastuvenergia tasu 10 600 eurot.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 31.03.2023

Osaühing Laheotsa (registrikood: 10238435) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
RISTO VILLERS	Juhatuse liige	31.03.2023

Aruande osanike koosoleku kinnitamise staatus

Osanike koosoleku poolt kinnitatud

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Osahüging Laheotsa osanikule

Arvamus

Oleme auditeerinud Osahüging Laheotsa ja tema tütarettevõtjate (grupp) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31.12.2022 ning konsolideeritud kasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt grupi konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31.12.2022 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme grupist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet. Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme teatud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas grupi likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeaudiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuriid vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamus avaldamiseks grupi sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärselt kahtlust grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.
- hangime grupi majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada arvamus grupi konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame grupiauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Katrin Mugra

Vandeaudiitori number 482

Audiitorbüroo Katrin Mugra OÜ

Auditorettevõtja tegevusloa number 266

Ringtee 17, Rannamõisa küla, Harku vald, Harju maakond, 76906

31.03.2023

Audiitorite digitaalallkirjad

Osaühing Laheotsa (registrikood: 10238435) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
KATRIN MUGRA	Vandeaudiitor	31.03.2023

Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2022
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	19 229 307
Aruandeaasta kasum (kahjum)	6 160 669
Kokku	25 389 976
Jaotamine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	25 389 976
Kokku	25 389 976

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Kartuli töötlemine ja säilitamine	10311	2433044	30.76%	Jah
Muu puu- ja köögivilja töötlemine ja säilitamine	10391	1690759	21.37%	Ei
Teravilja- (v.a riis) ja kaunviljakasvatus; õlitaimeseemnete kasvatus	01111	1634997	20.67%	Ei
Köögivilja- (sh kõrvitsaliste), juurvilja- ja mugulviljakasvatus, k.a seenekasvatus	01131	1572637	19.88%	Ei
Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus	68201	264529	3.34%	Ei
Elektrienergia tootmine	3511	242406	3.06%	Ei
Metsaraie	02201	71937	0.91%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6782523
Faks	+372 6782524
E-posti aadress	info@laheotsa.ee